

Academiejaar 2007-2008

Programmagids

Schakelprogramma handelswetenschappen

Schakel handelswetenschappen

Opleidingsonderdeel	Groep	Stp.	Semester	Deeltijds
Markt- en bedrijfseconomie		6	1	/
Economisch beleid (S)		6	2	/
Financiële analyse en rapportering		6	1	/
Management accounting		3	2	/
Ondernemingsfinanciering (S)		6	2	/
Productie en operationeel management (S)		3	2	/
Marketing (S)		5	2	/
Handels- en economisch recht		3	1	/
Statistische methoden		6	1	/
Wiskunde (S)		6	1	/
Onderzoeksmethoden voor economen		6	1	/
Internationale handels- en economische vraagstukken		4	1 + 2	/

Studiecontract

De basisopleiding bachelor/master in de handelswetenschappen is een academische opleiding en behoort tot het studiegebied van de *handelswetenschappen en bedrijfskunde*. Zij is niet alleen gericht op het verwerven van (bedrijfs) economische kennis en inzichten, maar ook meer algemeen op het ontwikkelen van zelfstandigheid, creativiteit, ploeggeest, verantwoordelijkheidsgevoel en ondernemingszin. Centraal hierbij staan de samenhang tussen wetenschap en de toepassing ervan en het verband tussen het brede maatschappelijke raamwerk en het concrete bedrijfsleven van elke dag.

Het opleidingsprogramma bestaat uit een driejarig bachelorprogramma gevolgd door een éénjarig masterprogramma en verleent daarbij de overeenkomstige graden van Bachelor en Master in de handelswetenschappen.

De *opleidingsonderdelen* worden ingedeeld in vier grote groepen, de vier pijlers waarop de onderwijs- en studieactiviteiten steunen:

- de kernvakken, d.w.z. de economische en bedrijfseconomische opleidingsonderdelen,
- de hulpwetenschappen, waaronder operationele hulpwetenschappen zoals wiskunde, statistiek, informatica en recht, en algemeen vormende hulpwetenschappen zoals wijsbegeerte en psychologie,
- de vreemde talen Frans en Engels en – naar keuze vanaf het tweede bachelorjaar – Duits en Spaans,
- toegepast vakoverschrijdend onderzoek: in het opleidingsonderdeel dat over de drie bachelorjaren heen is geprogrammeerd maakt de student kennis met alle aspecten van 'Onderzoekstechnieken voor economie'. Hierbij komen de andere verschillende opleidingsonderdelen geïntegreerd aan bod. Tevens is hier ruimte voorzien in het derde bachelorjaar voor een projectstage met eraan gekoppeld eindwerk voor de bachelorfase.

In de mastersopleiding kiest de student uit zes afstudeerrichtingen:

- Accountancy en Fiscaliteit,
- Financiën,
- Human Resources Management,
- Internationaal Zakenwezen,
- Marketing,
- Operations Management.

Elk van deze richtingen is gebouwd rond een verdere uitdieping van omgevingsfactoren, bedrijfsactiviteiten en -functies die de hoekstenen vormen van het bachelorprogramma. Binnen de afstudeerrichtingen is er een masterproef die voor 20 studiepunten telt. De student volgt voor het overige vijf opleidingsonderdelen (elk 5 studiepunten) uit de gekozen afstudeerrichting, waarbij hij nog een keuze kan maken voor drie opleidingsonderdelen uit die van een andere richting.

Meer bijzonderheden over de doelstellingen van het opleidingsprogramma, de algemene inhoud en de indeling ervan in studie jaren wordt aangeboden in de studiebrochure, het analytisch programma en de tabellen in bijlage.

Markt- en bedrijfseconomie

Code: HWSoMrktBedrEc
Groep: /
Studiepunten: 6
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Van Rompuy Guido
Coördinator: Van Rompuy Guido

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Markt- en bedrijfseconomie

Inhoud

Markt- en bedrijfseconomie wil de studenten inleiden in de economische aspecten van zowel het bedrijfsleven als het marktgebeuren. 'Markt- en bedrijfseconomie' bestaat uit twee modules: module A 'Algemeen bedrijfsbeleid en -organisatie' en module B 'Micro-economie'.

- Module A 'Algemeen bedrijfsbeleid en -organisatie'

In deze module komen de algemene aspecten van de bedrijfsvoering en het strategisch en commercieel beleid aan bod. Naast de bedrijfsinterne situering van de bedrijfsfuncties worden eveneens de belangrijkste elementen van de industriële organisatie besproken. Na een systematische bespreking van de bedrijfsdoelstellingen en beschikbare middelen wordt stilgestaan bij de rol en mogelijkheden van de interne bedrijfsorganisatie. Tot slot wordt uitgebreid stilgestaan bij het meten en evalueren van bedrijfsresultaten en het verband van deze laatste met de gevoerde strategie.

Na een duidelijke situering van het concept strategie vanuit verschillende managementbenaderingen, analyseren we hoe de optimale strategie van het bedrijf wordt opgebouwd. Ten dien einde is het noodzakelijk om vooraf een nauwkeurige analyse te maken van de concurrentiële omgeving en te zoeken naar de duurzame competenties en concurrentievoordelen van de onderneming. Ten slotte staan we stil bij de succesvolle implementatie van de strategie en werpen we een blik op het internationaal strategisch veld.

- Module B 'Micro-economie'

Deze module is volledig gewijd aan micro-economische analyse binnen de context van het Structure-Conduct-Performance model en de New Industrial Organization. De nadruk ligt hoofdzakelijk op bedrijfseconomische aspecten. Hierbij wordt ingegaan op de rationaliteit die aan de basis ligt van beslissingen van individuele economische agenten.

Inhoudelijk wordt de cursus opgesplitst in twee delen. In een eerste deel wordt het consumenten- en producentengedrag behandeld zoals dit zich manifesteert in een context van zuivere mededinging. De werking van zowel output- als inputmarkten komt aan bod.

In deel twee wordt het producentengedrag in de outputmarkten besproken onder niet-mededingingsvoorwaarden. Hierbij komen o.a. monopolie, monopolistische concurrentie en oligopolie aan bod. Eveneens wordt stilgestaan bij de implicaties van vertikalemarktorganisatie (o.a. monopsonie).

Vereiste voorkennis

Competenties

Er is geen specifieke voorkennis vereist.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Voor beide modules

Cursustekst aangevuld met een readinglist op basis van aanverwante literatuur. Informatie hieromtrent wordt op tijd en

stond via Toledo bekendgemaakt.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

1e examenperiode (januari)

- Schriftelijk examen Module A (3 studiepunten)
- Schriftelijk examen Module B (3 studiepunten)

3e examenperiode (augustus/september)

- Schriftelijk examen Modules A + B (6 studiepunten)

Begeleiding

- Mogelijkheid tot het stellen van vragen voor, tijdens en na de colleges.
- Interactief leerplatform TOLEDO (inclusief slides gebruikt tijdens de colleges).

Economisch beleid (S)

Code: HWSocBel
 Groep: /
 Studiepunten: 6
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: /
 Semester: 2
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: Benijts Tim, Dejonghe Trudo
 Coördinator: Benijts Tim

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Economisch beleid (S)

Inhoud

'Economisch beleid' richt zich op studenten die een leidinggevende positie of managementpositie in de handel, industrie of bij de overheid gaan vervullen. In 'economisch beleid' verkennen we de impact van zowel het overheidsbeleid als de internationale context op de algemene bedrijfsomgeving.

Economisch beleid bestaat uit twee modules (of leeractiviteiten): macro-economie en internationale economie.

Module A Macro-economie

Deze module heeft tot doel studenten een macro-economisch analysekader aan te reiken dat hen in staat moet stellen een gefundeerd oordeel te vellen over verschillende macro-economische vraagstukken. Hierbij staan de verschillende interacties tussen de macro-economische grootheden centraal (inflatie, tewerkstelling, economische activiteit, economische groei, ...).

De volgende thema's komen aan bod: (1) Rol van de overheid in de economie: doelstellingen en instrumenten van het economisch beleid, (2) Een blik achter de schermen. Hoe ontstaat beleid en zijn beleidskeuzen te verklaren?, (3) Budgettaire politiek, (4) Monetair beleid: capita selecta, (5) Motoren van economische activiteit (componenten van het IS-LM model en graduele opbouw van het model), (6) Het IS-LM analysemodel (inclusief de bespreking van verschillende gevalstudies (b.v. monetair en budgettair beleid)), (7) Het AA-AV analysemodel, inclusief de analyse van verwachtingen bij AA-AV, verschilpunten op korte en lange termijn en casestudies (b.v. liquidity trap, monetair beleid, budgettair beleid), (8) Inflatie (o.a. Phillipscurve en 'augmented' Phillipscurve), (9) Conjunctuur en groei, (10) Wisselkoersbeleid (inclusief IS-LM-BB model voor open en gesloten economieën, met en zonder kapitaalmobilititeit), (11) Betalingsbalansbeleid, (12) Inkomens- en prijsbeleid en (13) Arbeidsmarktbeleid.

Module B Internationale economie

De internationale economie wordt eerst via allerlei data overlopen en de evolutie van de voornaamste handelsstromen en tendensen besproken. In een tweede fase bespreken we de diverse theorieën van de internationale handel en koppelen die aan de werkelijkheid. We starten met de neo-klassieke modellen om nadien over te stappen op de alternatieve en moderne benaderingen van de internationale handel. In een derde deel bespreken we de evolutie van de Buitenlandse Directe Investerings in de wereld en koppelen de data aan de diverse theorieën van de internationale handel. In een laatste deel wordt de internationale handelspolitiek besproken waarbij we de verschillende technieken van handelsbelemmering en hun gevolgen uitvoerig bespreken.

Beide modules worden in de mate van het mogelijke geduid met voorbeelden uit de actualiteit

Doelstellingen

Beschrijving

De (beroeps)specifieke competenties zijn opgenomen in de bovenstaande tabel.

Vereiste voorkennis

Competenties

Er is geen specifieke voorkennis vereist.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

- Voor module A (Macro-economie)

Van Poeck, A. (2007) Economische politiek. Principes en ervaringen, Garant, 350 blz.

Slides

Door de docent ter beschikking gestelde artikels.

- Voor module B (Internationale economie)

Cuyvers L. , Embrechts R. & G. Rayp (2002) Internationale economie, Leuven, Garant

Slides

Door de docent ter beschikking gestelde artikels.

Aanbevolen leermiddelen

Er zijn geen specifieke aanbevolen leermiddelen.

Werkvormen

Omschrijving

De leerstof wordt tijdens de hoorcolleges toegelicht. Er is mogelijkheid tot het stellen van vragen voor, tijdens en na de colleges. Er wordt tevens gebruik gemaakt van het internetplatform Toledo.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

1e examenperiode (januari)

Er vinden geen examens plaats in januari.

2e examenperiode (juni)

De examens van beide leeractiviteiten zijn schriftelijk. Elke module heeft een gewing van 50%.

3e examenperiode (augustus/september)

De examens van beide leeractiviteiten zijn schriftelijk. Elke module heeft een gewing van 50%.

Examencontract

De examens van beide leeractiviteiten zijn schriftelijk. Elke module heeft een gewing van 50%.

Begeleiding

Er bestaat een mogelijkheid om vragen te stellen voor, tijdens en na de colleges aan de desbetreffende docenten. Er wordt ook gebruik gemaakt van het interactieve internetplatform Toledo.

Financiële analyse en rapportering

Code: HWSofinAnRap

Groep: /

Studiepunten: 6

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 1

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: Clybouw André, Van Den Brande Herman

Coördinator: Orens Raf

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Financiële analyse en rapportering

Inhoud

De module *Financiële Rapportering* bestaat uit drie onderdelen. In de eerste plaats worden de basisprincipes van algemeen boekhouden uiteengezet. Vervolgens komt het vennootschapsboekhouden aan bod. In deel 3 wordt een inleiding gegeven tot enerzijds de principes van consolidatie en anderzijds het raamwerk van de internationale accountingstandaarden (IAS/IFRS).

In de inleiding van de module *Financiële Analyse* worden het belang van jaarrekeninganalyse en de verschillende toepassingsmogelijkheden ervan geëxpliciteerd. Daarna komen achtereenvolgens de horizontale analyse, de verticale analyse, de kasstromenanalyse en de ratioanalyse aan bod. Hoewel voor al deze analysevormen de berekeningsmethoden worden besproken, ligt de klemtoon uitdrukkelijk op de interpretatie van de bekomen resultaten.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Syllabi van de docenten.

Werkvormen

Omschrijving

De 3 delen van de module *Financiële Rapportering* worden tijdens de hoorcolleges besproken en getoetst aan de hand van praktische voorbeelden.

De verschillende analysetechnieken die in de module *Financiële Analyse* aan bod komen, worden eveneens tijdens de hoorcolleges besproken.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- mondeling examen

1e examenperiode (januari)

Schriftelijk en mondeling examen

3e examenperiode (augustus/september)

Schriftelijk en mondeling examen

Examencontract

Schriftelijk en mondeling examen

Begeleiding

De student kan naast de colleges en de leermiddelen op het leerplatform steeds terecht bij de docenten voor verdere toelichtingen.

Management accounting

Code: HWSManAcc
Groep: /
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Weyns Paul
Coördinator: Weyns Paul

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Management accounting

Inhoud

ACCOUNTING IN DE ORGANISATIE
KOSTENTERMINOLOGIE
RELATIES TUSSEN KOSTEN, VOLUME EN WINST
JOB COSTING BIJ PRODUCTIE
JOB COSTING VOOR DIENSTEN
PROCESS COSTING
ACTIVITY BASED ACCOUNTING
MASTER BUDGET
FLEXIBELE BUDGETTEN EN STANDAARDEN
STANDAARDEN EN FACTORY OVERHEADS
INKOMENSEFFECT BIJ VERSCHILLENDE KOSTPRIJSSYSTEMEN
KOSTENGEDRAG
RELEVANTIE EN HET BESLISSINGSPROCES

Vereiste voorkennis

Competenties

Algemeen Boekhouden

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Volgen van de cursus is sterk aanbevolen, alsmede het oplossen van de oefeningen.

Werkvormen

Omschrijving

Hoorcolleges worden gegeven waarbij de student wordt verondersteld de behandelde leerstof te hebben voorbereid. Hij kan vragen stellen over de leerstof en de oefeningen in de syllabus waarvoor de oplossingen hem ook werden aangereikt.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- mondeling examen

2e examenperiode (juni)

Het examen bestaat uit een op te lossen oefening (schriftelijk) en twee theorie vragen die kunnen worden voorbereid om

daarna mondeling te worden verdedigd

3e examenperiode (augustus/september)

idem als 2e zittijd

Ondernemingsfinanciering (S)

Code: HWSOndFin

Groep: /

Studiepunten: 6

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 2

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: Dewaelheyns Nico, Schoubben Frederiek

Coördinator: Dewaelheyns Nico

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Ondernemingsfinanciering (S)

Inhoud

Na een korte inleiding wordt in het deel *Investeringsanalyse* eerst het concept "waarde" besproken. Daarbij komen zowel de tijdwaarde van geld als de waardering van obligaties en aandelen aan bod. Vervolgens wordt de eigenlijke investeringsbeslissing behandeld. Naast een overzicht van de investeringscriteria die in de praktijk vaak worden gebruikt, ligt de klemtoon hierbij voornamelijk op de verdiscontering van toekomstige kasstromen en de daarop gebaseerde Net Present Value-methode. Het de *Investeringsanalyse* wordt afgesloten met een bespreking van het concept "risico" en de integratie van onzekerheid in het beslissingsproces.

De module *Financiële Planning en Financiering* begint met een inleidende bespreking van de rol van de financieel directeur binnen een onderneming. Daarbij wordt tevens het belang en de mogelijke impact van financieringsbeslissingen geschetst. Aansluiten volgt een overzicht van de belangrijkste vormen van financiering waarover ondernemingen kunnen beschikken met speciale aandacht voor de uitgifte van effecten. De cursus eindigt met een bespreking van het proces van financiële planning. Inzonderheid de planning op korte termijn komt in dit opleidingsonderdeel aan bod.

Doelstellingen

Beschrijving

Het doel van deze cursus is studenten vertrouwd maken met enerzijds de wijze waarop beleggers en ondernemingen investeren in zowel financiële als reële activa en anderzijds de manier waarop ze de nodige middelen kunnen mobiliseren om hun activiteit te financieren.

Vereiste voorkennis

Competenties

De student moet vertrouwd zijn met economische, boekhoudkundige, wiskundige en statistische basisbegrippen. Voorts is met het oog op het oplossen van bepaalde oefeningen enige kennis van Microsoft Excel zeker een pluspunt.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Handboek:

Brealey R.A., S.C. Myers, A.J. Marcus, *Fundamentals of Corporate Finance - 5th Edition*, McGraw-Hill/Irwin, New York, 2007, ISBN 0-07-110592-1

Werkvormen

Omschrijving

Tijdens de hoorcolleges wordt de theorie uitgelegd en aangevuld met een groot aantal praktijkvoorbeelden. Aan de studenten wordt regelmatig de opdracht gegeven om oefeningen voor te bereiden. Een deel van deze oefeningen wordt tijdens de hoorcolleges besproken, terwijl de oplossingen van de overige oefeningen ter beschikking worden gesteld via het elektronisch leerplatform.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

2e examenperiode (juni)

- 50% op het gedeelte Investeringsanalyse
- 50% op het gedeelte Financiële Planning en Financiering

3e examenperiode (augustus/september)

zie 2e Examenperiode

Examencontract

idem als voor reguliere studenten

Begeleiding

De student kan naast de colleges en de leermiddelen op het leerplatform steeds terecht bij de docenten voor verdere toelichtingen.

Productie en operationeel management (S)

Code: HWSopMan

Groep: /

Studiepunten: 3

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 2

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: Ocampo y Vilas Carlos

Coördinator: Ocampo y Vilas Carlos

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Productie en operationeel management (S)

Inhoud

1. Inleiding tot het vakgebied van operationeel management
2. De relatie doorlooptijd & leveringstermijn: voorraadmodellen
3. Geaggregeerde productieplanning: afvlakkingsalternatieven en oplossingsmethoden
geïntegreerde produktiemodellen: type-familie-item modellen
4. Materiaal behoeftenplanning: MRP, MPS, capaciteitsplanning, ordergroottebepaling,
werkplaatscontrole
5. Inleiding tot Theory of Constraints en Just in Time
6. Inleiding tot wachttijtheorie

Doelstellingen

Beschrijving

De cursus beoogt een inleiding te bieden in het vakdomein productiemanagement. Productiemanagement bestudeert het beheer van processen. Processen zetten een input om in een output. Voor elk proces is er een bepaalde vraag. Om dit proces uit te voeren zijn er hulpmiddelen nodig. De confrontatie van de vraag naar een proces en de, meestal beperkte, capaciteit om deze vraag te voldoen is het onderwerp van productiemanagement.

Vereiste voorkennis

Competenties

De bedrijfseconomische, wiskundige en statistische kennis zoals zij verworven is na het eerste semester.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Handboek Productie en Logistiek Management, Marc Lambrecht. Alta uitgeverij, Leuven Heverlee, 1ste druk, 2006.

Aanbevolen leermiddelen

CHASE, AQUILANO & JACOBS, (2004 of 2005), Operations Management for Competitive Advantage, McGraw-Hill, 10de of 11de editie.
Dit boek is aanwezig in het studeercentrum/bibliotheek.

Werkvormen

Omschrijving

Hoorcolleges met aandacht voor toepassingen.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

1e examenperiode (januari)

Schriftelijk examen.

3e examenperiode (augustus/september)

Schriftelijk examen.

Examencontract

Schriftelijk examen.

Begeleiding

Wanneer men vragen heeft kan men zich wenden tot de docent.

Marketing (S)

Code: HWSOmark

Groep: /

Studiepunten: 5

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 2

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: Colson Jaak, Cranshoff Rudi, Deben Herman

Coördinator: Lagae Wim

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Marketing (S)

Inhoud

Marketing vandaag en morgen
Strategische marketing
Marketing en de maatschappij: maatschappelijke verantwoordelijkheid en marketingethiek
Internationale marketing
Business-to-businessmarketing
Marktonderzoek
Marktsegmentatie en positionering
Relatiemarketing
Product- en merkstrategie
Marketing van diensten
Geïntegreerde communicatiestrategie
Reclame, sales promotions en public relations
E-marketing
Prijzetting

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Geselecteerde hoofdstukken uit Kotler, P., et al. (2006), *Principes van Marketing*, 4de ed. (Nederlandstalig, bewerking door Frank Broere), Amsterdam: Pearson Education, 830p.

Syllabus met geselecteerde hoofdstukken uit handboeken strategisch management, uitgegeven door Pearson Education.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- mondeling examen

Begeleiding

Mogelijkheid tot vraagstelling en interactie tijdens de hoorcolleges.
Bevraging via e-mail en op afspraak.

Handels- en economisch recht

Code: HWS0HanEcRe
Groep: /
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Montangie Yves
Coördinator: Montangie Yves

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Handels- en economisch recht

Inhoud

Het eerste deel van de cursus is toegespitst op het Europese economische recht. De cursus vangt aan met een kort overzicht van de Europese instellingen en de geschiedenis en doelstellingen van het EG-Verdrag. Vervolgens worden de Europese mededingingsregels (kartelafspraken, misbruik van machtspositie, concentratiecontrole, statuut van overheidsbedrijven) grondig besproken. Ook de regels inzake vrij verkeer van goederen, vrije dienstverlening en vrije vestiging in de gemeenschappelijke markt komen aan bod.

Het tweede deel bestaat uit een grondige bespreking van het Belgische economische recht. Eerst wordt een overzicht gegeven van het Belgische mededingingsrecht. Vervolgens wordt diep ingegaan op de Wet Handelspraktijken. De voornaamste regels inzake het vestigingsrecht en de prijsreglementering komen kort aan bod.

Vereiste voorkennis

Competenties

De studenten worden geacht reeds vertrouwd te zijn met de basisbegrippen uit het burgerlijk recht, in het bijzonder met elementaire noties uit het verbintenissen- en contractenrecht zoals bekwaamheid, contractsvrijheid, contractuele en buitencontractuele aansprakelijkheid, absolute en relatieve nietigheid, alsook van het handels- en vennootschapsrecht, inz. handelscontracten en intellectuele eigendomsrechten.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

- Dirix, E., Montangie, Y en Vanhees, H. (2005) *Handels- en economisch recht in hoofdlijnen*. Antwerpen: Intersentia.
- Montangie, Y. en Vanhees, H., (2005). *Basiswetteksten inzake handels- en economisch recht*. Antwerpen: Intersentia.

Aanbevolen leermiddelen

Slides en/of ppt-presentaties die via Toledo worden verspreid alsook eigen nota's genomen tijdens de colleges.

Werkvormen

Omschrijving

Hoorcolleges, aangevuld met oefeningen die de deelnemers facultatief individueel kunnen uitwerken en die collectief worden besproken. Tijdens de hoorcolleges wordt de nadruk gelegd op de hoofdlijnen van de stof en de illustratie daarvan aan de hand van reële voorbeelden. Een aantal detailspecten wordt overgelaten aan zelfstudie.

Evaluatie

Types

- mondeling examen

Begeleiding

Wanneer men vragen heeft kan men bij de docent terecht.

Statistische methoden

Code: HWSOStatMeth
Groep: /
Studiepunten: 6
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Wessa Patrick
Coördinator: Wessa Patrick

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Statistische methoden

Inhoud

Dit opleidingsonderdeel geeft een overzicht van alle relevante, statistische topics uit het vak Inleiding tot de Statistiek (Ba1) en het vak Operationele Beleidsmethoden (Ba2).

In het bijzonder wordt aandacht geschonken aan:

- descriptieve maatstaven voor het beschrijven van één variabele,
- exploratieve data analyse,
- descriptieve maatstaven voor het beschrijven van relaties tussen twee en drie variabelen,
- continue en discrete verdelingen
- de centrale limietstelling en de wet der grote getallen
- eigenschappen van schattingen
- betrouwbaarheidsintervallen en toetsen van hypothesen (incl. χ^2 en niet-parameterische)
- Box-Jenkins tijdreeksanalyse
- het (niet) lineaire regressiemodel op basis van wetenschappelijk onderzoek

Studenten maken gebruik van statistische software (internet applicaties).

Vereiste voorkennis

Competenties

De student moet behoorlijk kunnen omgaan met MS-Excel.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Cursusmateriaal wordt ter beschikking gesteld via een leerplatform.

Werkvormen

Omschrijving

Hoorcolleges met uitgebreide aandacht voor toepassingen.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- paper/verslag
- permanente evaluatie
- Andere: Peer Assessment

1e examenperiode (januari)

schriftelijk (50%) + permanente evaluatie (25%) + paper (25%)

2e examenperiode (juni)

nvt

3e examenperiode (augustus/september)

schriftelijk (50%) + mondeling (50%)

Examencontract

schriftelijk (75%) + paper (25%)

Begeleiding

Wanneer men vragen heeft kan men zich wenden tot de docent.

Wiskunde (S)

Code: HWSowisk
Groep: /
Studiepunten: 6
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Janssens Dirk
Coördinator: Janssens Dirk

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Wiskunde (S)

Inhoud

Na een heropfrissing van het oplossen van (on)gelijkheden in verband met één variabele, worden reële functies in één variabele bestudeerd. Deze studie omvat achtereenvolgens de begrippen continuïteit, limieten, asymptoten, afgeleiden en integralen. Extra aandacht wordt besteed aan grafische voorstellingen en economische toepassingen, waaronder het oplossen van extremaalproblemen, het gebruik van vraag- en aanbodfunctie, het maximaliseren van belastingsopbrengsten, de bespreking van kost-, omzet- en winstfuncties, toepassingen rond prijselasticiteit van vraag en aanbod en consumenten/producenten surplus.

Als voorbereiding op de studie van reële functies met meerdere variabelen komen stelsels vergelijkingen met meerdere variabelen aan bod, met bijzondere aandacht voor stelsels eerstegraadsvergelijkingen. De studie van matrices, determinanten en hun toepassingen (input-output modellen en eigenwaardeproblemen) sluit hierbij onmiddellijk aan. Tevens worden grondbegrippen uit de vlakke analytische meetkunde herhaald, met als toepassing lineaire programmering (met grafische oplossing en gevoeligheidsanalyse).

Vervolgens worden functies in twee of meerdere variabelen behandeld. Naast ongebonden extrema komen ook gebonden extrema aan bod via het gebruik van Lagrangemultiplicatoren of met behulp van impliciete differentiatie.

Buiten economische toepassingen zoals de bespreking van prijsdiscriminatie, het afleiden van vraagfuncties uit een gegeven nutsfunctie, het bepalen van de marginale substitutievoet en het bepalen van kosten op korte en lange termijn via een gegeven productiefunctie, vermelden we eveneens een bespreking van lineaire regressie met de kleinste kwadratenmethode.

Tenslotte worden differentievergelijkingen (of recursievergelijkingen) behandeld als een beschrijving van discreet-dynamische economische modellen. Aandacht gaat vooral naar lineaire differentievergelijkingen met constante coëfficiënten. Als toepassing bekijken we hier het Cobwebb-model. Eigenwaarden, eigenvectoren en diagonalisatie van vierkante matrices worden gebruikt bij het oplossen van stelsels differentievergelijkingen.

Doelstellingen

Beschrijving

Elke bachelor in de handelswetenschappen moet een inzicht hebben in wiskundige begrippen en hun toepassingen binnen de economische en financiële wetenschappen. In dit opzicht is wiskunde een hulpwetenschap in dienst van andere opleidingsonderdelen. Tegelijkertijd bevat wiskunde een vormende component waarbij ernaar gestreefd wordt dat de student abstract en kritisch kan redeneren. De student moet vooral blijf geven van op gestructureerde wijze probleemoplossend te kunnen werken.

Vereiste voorkennis

Competenties

De student dient te beschikken over algebraïsche vaardigheden (o.a. rekenen met exponenten, rekenen met lettervormen, oplossen van kwadratische vergelijkingen, gebruik van de regel van Horner bij ontbinding in factoren van veeltermen, grafische voorstelling in het vlak van eerste- en tweedegraads-functies, elementaire vlakke analytische meetkunde en elementaire goniometrie) en over een logisch en abstract redeneervermogen. Voor het academiëjaar start wordt in dagonderwijs een inleidende cursus ingericht in verband met de hierboven vermelde vaardigheden. De eerste colleges worden eveneens besteed aan het herhalen van deze materie.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

- Handboek: Verheyen, P. & Janssens D. (2006). *Wiskunde met bedrijfseconomische toepassingen*, Acco, Leuven/Voorburg (ISBN: 90-334-6243-5).
- Cursus: Operationale beleidsmethoden, deel wiskunde (BA2)
- Extra oefeningen met oplossingen worden door de docent ter beschikking gesteld (zowel schriftelijk als elektronisch).
- Een afdruk van alle slides wordt vooraf aan de studenten beschikbaar gesteld.

Werkvormen

Omschrijving

Tijdens de hoorcolleges ligt het accent voornamelijk op de praktische toepasbaarheid van wiskundige technieken in de economie. Er wordt wel een theoretisch kader geschetst, doch bewijsvoeringen worden achterwege gelaten. Geregeld wordt er verwezen naar oefeningen die gemaakt kunnen worden om de leerstof beter te begrijpen. Oplossingen van deze oefeningen zijn eveneens beschikbaar.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

1e examenperiode (januari)

Het examen bestaat enkel uit oefeningen die voornamelijk economisch geïnspireerd zijn.

3e examenperiode (augustus/september)

Het examen bestaat enkel uit oefeningen die voornamelijk economisch geïnspireerd zijn.

Begeleiding

Naast de mogelijkheid tot vragen stellen aan de docent zijn vakmonitoraten voorzien.

Onderzoeksmethoden voor economen

Code: HWSoOndMethEc

Groep: /

Studiepunten: 6

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 1

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: Van Rompuy Guido, Vandecasteele Bert

Coördinator: Van Rompuy Guido

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Onderzoeksmethoden voor economen

Inhoud

Het opleidingsonderdeel staat volledig in het teken van de bruikbaarheid van wetenschappelijke analysemethodes binnen het bedrijf en als onderbouw voor effectief management. Tijdens deze colleges wordt stilgestaan bij behoefte aan data-analyse, soorten datasets en variabelen, en de basisprincipes voor het werken met economische data.

Daarna wordt gewerkt rond *kwantitatieve* analysemethoden. Hierbij staat de vaardigheid voor het schatten, evalueren en interpreteren van één-equatie regressiemodellen centraal.

Het semester wordt optioneel afgerond met een introductie tot *kwantitatieve* analyses en interpretaties van onderzoeksproblematieken.

In de loop van het academiejaar kunnen de studenten op elk moment opgeroepen worden om actief deel te nemen aan colloquia en wetenschappelijke onderzoeksprojecten van de Lessius hogeschool en/of van andere instellingen

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

STUDENMUND, A.H., (2006), *Using Econometrics*, Addison Wesley Pearson International Edition (5th ed.) Boston , 639 p.

Software SPSS 15.0

Aanbevolen leermiddelen

Coninckx, D. & L. van Ootegem (Red.) (2006) *Wegwijzer Wetenschappelijk Werk*. Bronnen voor papers en verhandelingen in de bedrijfseconomie. Leuven, LannooCampus

Saunders, M., Lewis, Ph., & Thornhill, A. (2004) *Methoden en technieken van onderzoek*. Nederlandse bewerking J.P. Verckens. Amsterdam , Pearson Education Benelux

Werkvormen

Omschrijving

Tijdens de hoorcolleges worden de theoretische inzichten besproken die noodzakelijk zijn voor het opstellen, parameteriseren en interpreteren van lineaire regressiemodellen. De colleges zijn wekelijks en gespreid over het volledige semester.

Halfweg het semester (na het aanbrengen van de minimaal noodzakelijke theoretische onderbouw) worden practica georganiseerd m.b.t. een initiatie in het gebruik van SPSS 15.0.

Aan de hand van deze in het bedrijfsleven veel gebruikte statistische software moeten enkele regressiemodellen geschat worden. De studenten kunnen hierbij samenwerken in groepjes van maximaal 4 deelnemers. Deze groepspaper heeft een gewicht van 50% in de uiteindelijke totaalquotering

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- paper/verslag
- permanente evaluatie
- Andere:

2e examenperiode (juni)

Schriftelijk examen (theorie en case) 50%
Groepspaper (geen mondelinge toelichting noodzakelijk) 50%

3e examenperiode (augustus/september)

idem junizittijd

Begeleiding

SPSS-practicum

Internationale handels- en economische vraagstukken

Code: HWSolntHanEcVr

Groep: /

Studiepunten: 4

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 1 + 2

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: De Vylder Gerrit, Verckens Jan Pieter

Coördinator: De Vylder Gerrit

Specialisatiegraad

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Internationale handels- en economische vraagstukken

Inhoud

Aan de hand van oefeningen (samengevat in een paper) leert de student een kritisch verband leggen tussen enerzijds de globale theorievorming in de menswetenschappen (politieke internationale economie, ontwikkelingseconomie, sociologie, geschiedenis en internationale relaties) en de historische en hedendaagse internationale, maatschappelijk-economische realiteit (zowel kwalitatief als kwantitatief uitgedrukt). Tegelijk wordt de student vertrouwd met de principes van wetenschappelijk onderzoek en historische kritiek.

Referentieboek: Gerrit DE VYLDER, *Globalisering, groei en ontwikkeling. Een andere kijk op de hedendaagse economische wereldgeschiedenis (1776-2005)*, Antwerpen-Apeldoorn, Garant, 2006, 295 p. (ISBN 90-441-1921-4)

Vereiste voorkennis

Competenties

Inhoudelijke aspecten van "Onderzoeksmethoden Economie" worden beschouwd als verworven.

Evaluatie

Types

- paper/verslag

Begeleiding

Gerrit.DeVylder@lessius.eu; Toledo